

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Věry Šimůnkové a soudců Mgr. Josefa Straky a Mgr. Karla Ulíka ve věci

žalobce: **Y. L.**
státní příslušník Ukrajiny
bytem X

zastoupený advokátkou JUDr. Uljanou Bondarevskou Kurivčakovou
sídlem Pařížská 127/20, 110 00 Praha 1

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 00 Praha 7

za účasti: **1) K. L.**
státní příslušnice Ukrajiny
bytem X

2) nezletilá K. L.
státní příslušnice Ukrajiny
bytem X

zastoupená zákonnou zástupkyní K. L.
bytem X

o **žalobě proti rozhodnutí** žalovaného ze dne 11. 11. 2021, č. j. OAM-60444-16/ZM-2021,

takto:

Shodu s prvopisem potvrzuje: H. T.

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 11. 2021, č. j. OAM-60444-16/ZM-2021, se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám jeho zástupkyně JUDr. Uljany Bondarevské Kurivčakové na náhradě nákladů řízení částku ve výši 18 580,50 Kč.
- III. Osoby zúčastněné na řízení nemají právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Průběh správního řízení

1. Žalobce pobýval na území České republiky na základě zaměstnanecké karty s platností od 7. 9. 2020 do 6. 9. 2021. Zaměstnanecká karta mu byla vydána na pozici montážního dělníka mechanických zařízení pro zaměstnavatele Toyota Motor Manufacturing Czech Republic s. r. o. (dále jen „zaměstnavatel“).
2. Dne 13. 8. 2021 žalobce požádal Ministerstvo vnitra (dále jen „žalovaný“) o prodloužení doby platnosti zaměstnanecké karty podle § 44a zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění zákona č. 274/2021 Sb. (dále jen „zákon o pobytu cizinců“). V žádosti uvedl, že pochází z Luhansku, kde dosud žije jeho rodiče. Na území České republiky přicestoval dne 3. 9. 2018 a v současné době zde žije se svou manželkou a nezletilou dcerou, které jsou v tomto řízení osobami zúčastněnými na řízení. K žádosti přiložil pracovní smlouvu uzavřenou se zaměstnavatelem na dobu určitou do dne 6. 9. 2021 a dodatek č. 1/2021 k této pracovní smlouvě, podle kterého se pracovní poměr sjednává na dobu určitou do dne 6. 9. 2022.
3. Žalovaný si v průběhu správního řízení opatřil mj. následující podklady:
 - výpis z evidence cizinců s povoleným pobytem na území ze dne 24. 8. 2021;
 - výpis z evidence Rejstříku trestů ze dne 15. 9. 2021, v němž měl žalobce jeden záznam, a to odsouzení trestním příkazem Okresního soudu v Kolíně ze dne 28. 6. 2021, č. j. 4 T 73/2021 - 52 (dále jen „trestní příkaz“) za spáchání přečinu ohrožení pod vlivem návykové látky podle § 274 odst. 1, odst. 2 písm. a) zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „trestní zákoník“) k peněžitému trestu ve výši 30 000 Kč (30 denních sazeb po 1 000 Kč) a trestu zákazu činnosti spočívajícímu v zákazu řízení motorových vozidel na dobu 24 měsíců. Trestní příkaz nabyl právní moci dne 16. 7. 2021. Peněžitý trest byl zaplacen dne 27. 7. 2021;
 - výpis z evidence Rejstříku trestů ze dne 8. 11. 2021, který obsahoval totožné údaje jako výpis ze dne 15. 9. 2021.
4. Z trestního příkazu vyplývá, že žalobce se dopustil přečinu ohrožení pod vlivem návykové látky tím, že dne 13. 6. 2021 kolem 1:00 hodiny řídil v ulici K Automobilce osobní motorové vozidlo tov. zn. Citroën C3, reg. zn. X, pod vlivem alkoholu (s naměřenou hodnotou 2,29 promile v 1:19 hodin a 2,42 promile v 1:25 hodin) a při otáčení na křižovatce nezvládl řízení a narazil do kovových svodidel ku škodě Města Kolín, přičemž rovněž poškodil vozidlo společnosti ALD Automotive, s.r.o.
5. Žalobce ve vyjádření ze dne 11. 10. 2021 uvedl, že na území České republiky žije od roku 2018. Jeho manželka s nezletilou dcerou (ročník 2016) do České republiky přicestovaly v roce 2020 a pobývají zde na základě povolení k dlouhodobému pobytu za účelem

společného soužití rodiny. Žalobce zdůraznil, že neprodloužení platnosti jeho zaměstnanecké karty by fatálně zasáhlo do soukromého a rodinného života ve smyslu čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (č. 209/1992 Sb., dále jen „Úmluva“) nejen jeho samého, ale také jeho manželky, ale též nezletilé dcery, která v České republice navštěvuje druhou třídu mateřské školy, má zde již kamarády a příští rok se chystá do školy. Českou republiku považují za svůj domov. Žalobce dále uvedl, že si je své chyby vědom a nepřeje si, aby zničila život celé jeho rodiny. Podotkl, že uložený peněžitý trest i náklady trestního řízení již řádně uhradil. K majetkovým závazkům na území České republiky uvedl, že si na leasing pořídil osobní vozidlo Citroën C3, za účelem náhrady škody si vzal půjčku ve výši 200 000 Kč, kterou splácí od září 2021 formou 96 měsíčních splátek, a dále splácí částku 30 000 Kč za kreditní kartu a částku 1 090 Kč měsíčně za životní a úrazové pojištění. Závěrem uvedl, že s rodinou bydlí v městském bytě, ve kterém řádně platí nájemné, a že v brzké době očekává povýšení na pozici vedoucího pracovní skupiny. Návrat na Ukrajinu by fakticky znemožnil plnění těchto závazků, jelikož tamní průměrná mzda se pohybuje okolo 8 000 Kč a jen náklady na bydlení činí zhruba 5 000 Kč. Žalobce dále žalovanému předložil:

- omluvný dopis ze dne 24. 9. 2021, v němž uvedl, že svého činu velmi lituje a slibuje, že k něčemu podobnému již nikdy nedojde. V omluvném dopise zdůraznil, že autonehoda se stala v nočních hodinách na nefrekventovaném úseku průmyslové zóny Ovčáry. Nehodu bezprostředně sám nahlásil Policii ČR, přičemž škodu, která vznikla pouze na autě, následně řešil a řádně zaplatil. Jediný domov má s rodinou v České republice. Na Ukrajinu se s rodinou nemá kam vrátit, jelikož Luhansk se nachází ve válečné zóně a okupují ho ruští vojáci;
 - potvrzení zaměstnavatele ze dne 24. 9. 2021, podle kterého jsou pracovní výkony žalobce nadprůměrné. Jeho odchod by pro tým znamenal nemalé provozní potíže. Se žalobcem dosud nebylo vedeno žádné disciplinární řízení. Pro ostatní kolegy je vzorem po pracovní i lidské stránce;
 - potvrzení o bezdlužnosti ze dne 27. 9. 2021;
 - usnesení Okresního soudu v Kolíně ze dne 20. 7. 2021, č. j. 4 T 73/2021 - 62, jímž se žalobci podle § 74 odst. 1 trestního zákoníku do doby výkonu trestu zákazu činnosti započítává doba od 13. 6. 2021 do 16. 7. 2021, po kterou mu bylo před právní mocí trestního příkazu odňato řidičské oprávnění.
6. Dne 11. 11. 2021 vydal žalovaný žalobou napadené rozhodnutí, č. j. OAM-60444-16/ZM-2021 (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž podle § 44a odst. 11 ve spojení s § 46e odst. 1 a § 37 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců žalobcovu žádost o prodloužení doby platnosti jeho zaměstnanecké karty zamítl. Důvodem zamítnutí byla skutečnost, že žalobce byl pravomocně odsouzen za spáchání úmyslného trestného činu. Žalovaný v odůvodnění uvedl, že nesplní-li žalobce podmínky pro udělení jiného pobytového titulu, bude pravděpodobně muset v důsledku neprodloužení platnosti zaměstnanecké karty opustit území České republiky. Žalovaný nicméně upozornil, že žalobce pobývá v České republice výrazně menší část svého života, a proto v obecné rovině neexistuje žádná vážnější překážka pro to, aby se opět integroval ve svém domovském statě. Za intenzivní zásah do soukromého a rodinného života lze podle žalovaného považovat skutečnost, že žalobce již nadále nebude moci žít se svou manželkou a dcerou na území České republiky, a to jak v případě, že by se od rodiny odloučil a pouze ji občasně navštěvoval, tak v případě, že se celá rodina přesídlí na Ukrajinu. S ohledem na délku pobytu žalobcovy dcery na území lze

navíc očekávat, že si zde již žalobcova rodina vytvořila trvalejší sociální vazby. Žalovaný přesto shledal, že se žalobce dopustil natolik závažného protiprávního jednání, že nelze ani takto významný zásah do jeho soukromého a rodinného života považovat za nepřiměřený. V této souvislosti upozornil, že od spáchání trestného činu uplynula krátká doba a společenská škodlivost protiprávního jednání žalobce se nesnížila natolik, že by bylo možné považovat neprodloužení doby platnosti zaměstnanecké karty za neadekvátní. Žalovaný dále podotknul, že žalobce je zdravý a v produktivním věku, a proto mu nic nebrání v získání zaměstnání či provozování samostatné výdělečné činnosti na Ukrajině. S odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) ze dne 28. 11. 2018, č. j. 5 Azs 46/2008 - 71, žalovaný zdůraznil, že neudělení pobytového oprávnění může jen výjimečně představovat nepřiměřený zásah do soukromého života cizince. Tento závěr podle žalovaného potvrzuje i judikatura Evropského soudu pro lidská práva (dále jen „ESLP“) k čl. 8 Úmluvy, kdy nepřiměřený zásah do soukromého života byl dosud shledáván téměř výlučně v souvislosti s vyhoštěním cizinců.

II. Obsah podání účastníků a osob zúčastněných na řízení

7. Žalobce v žalobě namítá, že napadené rozhodnutí v rozporu s čl. 8 Úmluvy nepřiměřeně zasahuje do soukromého a rodinného života nejen jeho samého, ale také jeho manželky a dcery, které na území pobývají za účelem společného soužití rodiny podle § 42a zákona o pobytu cizinců. Jejich pobytové oprávnění je tudíž závislé na existenci pobytového oprávnění žalobce. Žalobce má za to, že žalovaný jeho žádost zamítl, aniž by dostatečně zohlednil klíčové okolnosti daného případu. Zejména pak nezkoumal okolnosti spáchání trestného činu, dosavadní řádný život žalobce na území České republiky, jeho chování po spáchání trestného činu, ani jeho osobu. V této souvislosti žalobce s odkazem na nálezy Ústavního soudu ze dne 16. 12. 2020, sp. zn. I. ÚS 945/20, a rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 20. 2. 2007, č. j. 10 Ca 330/2006 - 89, zdůrazňuje, že správní orgány nemohou automaticky vycházet z předchozího odsouzení cizince za trestný čin, ale musí zvažovat závažnost spáchaného deliktu či jiná rizika, které cizinec pro zákonem chráněný veřejný zájem představuje. K charakteristice své osoby poukazuje na vyjádření zaměstnavatele a několika svých pracovních kolegů, která přikládá k žalobě. Ve vztahu ke svým rodinným poměrům a finančním závazkům žalobce uvádí shodné skutečnosti, jako v průběhu správního řízení (viz bod 5 tohoto rozsudku), přičemž zdůrazňuje, že neprodloužení pobytového oprávnění by nepřiměřeně zasáhlo především do života jeho nezletilé dcery, která v České republice navštěvuje mateřskou školu, již se zde plně integrovala do dětského kolektivu a chystá se nastoupit do prvního ročníku základní školy. Na podporu tohoto tvrzení žalobce k žalobě přiložil vyjádření dceřiných učitelek z mateřské školy ze dne 8. 12. 2021 (dále jen „vyjádření mateřské školy“). Podle žalobce měl žalovaný vzít v úvahu zejména nejlepší zájem jeho nezletilé dcery za středobod svých úvah o přiměřenosti dopadů napadeného rozhodnutí. Žalobce navíc zdůrazňuje, že celá jeho rodina pochází z Luhansku, který je od roku 2014 zasažen válkou, a proto se tam odmítá vrátit. Obává se, že v případný návrat do Luhansku by pro jeho rodinu představoval hrozbu krutého a nelidského zacházení. Opuštění České republiky by pro něj a jeho rodinu bylo značně komplikované, jelikož na Ukrajině již nemá žádné zázemí, majetek ani sociální vazby. Za jediný domov pro svou rodinu považuje Českou republiku. Žalobce dále namítá, že úvahy žalovaného ohledně přiměřenosti dopadů napadeného rozhodnutí jsou zcela mylné a vnitřně rozporné, jelikož neprodloužením doby platnosti zaměstnanecké karty budou automaticky zrušena pobytová oprávnění i jeho manželky a dcery, a proto nelze uvažovat o udržování kontaktu s rodinou na území České republiky formou „návštěv“.
8. Žalovaný se žalobou nesouhlasí a navrhuje její zamítnutí. Ve vyjádření k žalobě zdůrazňuje, že k naplnění důvodu pro neprodloužení doby platnosti podle § 44a odst. 11 ve spojení s § 46e odst. 1 a § 37 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců dojde již tím, že je cizinec pravomocně odsouzen za spáchání úmyslného trestného činu. Žalovaný má s odkazem na rozsudky NSS ze dne 24. 9. 2015, č. j. 6 Azs 163/2015 - 47, a ze dne 18. 12. 2008, č. j. 7 As 21/2008 - 101, za to, že pro hodnocení okolností spáchaného trestného činu či následně projevené lítosti mu zákon neposkytuje žádný prostor pro správní uvážení. K namítanému porušení čl. 8 Úmluvy žalovaný uvádí, že žalobce v České republice pobývá pouze tři roky a jeho manželka s dcerou pouhý rok a půl. Jejich pobyt na území tudíž není natolik dlouhý, aby se nemohli integrovat zpět do společnosti v zemi svého původu, příp. v jiné zemi dle svého výběru. Za nepravdivé považuje žalovaný tvrzení, že v Luhansku probíhá ozbrojený konflikt, jelikož střety mezi ukrajinskou armádou a proruskými separatisty se soustředí pouze na frontovou linii. Podle žalovaného navíc měla žalobcova rodina vždy možnost přesídlit do jiné části Ukrajiny, pokud by se

cítila ozbrojenými střety na frontové linii ohrožena. Žalovaný dále uvádí, že neprodloužení zaměstnanecké karty pro žalobce neznámá zákaz dalšího pobytu na území České republiky. Žalobce si tak může po zaházení odsouzení opětovně požádat o vydání zaměstnanecké karty. Stejně tak si může o jiné pobytové oprávnění požádat i jeho manželka, čímž by minimalizovala dopad napadeného rozhodnutí na život své nezletilé dcery. Žalovaný dále podotýká, že žalobce již není v České republice zaměstnán, jelikož dohodou ze dne 25. 11. 2021 ukončil pracovní poměr, a proto žalobní argumentace postrádá v současné době smysl, přičemž odkazuje na sdělení Úřadu práce o ukončení zaměstnání cizince ze dne 6. 12. 2021. Závěrem žalovaný upozorňuje, že žalobcem odkazovaná judikatura na posuzovanou věc nedopadá, jelikož se týká zrušení trvalého pobytu rodinného příslušníka občana EU a dopadu správního vyhoštění do života cizince. Neprodloužení dopředu časově omezeného pobytového oprávnění však natolik intenzivní zásah do soukromého a rodinného života nepřestavuje.

9. Manželka žalobce v postavení osoby zúčastněné na řízení ve vyjádření k žalobě (jež činila za sebe i za žalobcovu dceru) popsala, jakým způsobem by neprodloužení zaměstnanecké karty žalobce zasáhlo do jejich soukromého života. Uvedla, že je se žalobcem ve vztahu od roku 2013, v roce 2016 se jim narodila dcera a před více jak třemi roky vstoupili do manželství. Její manžel do České republiky odcestoval v roce 2018 a učinil vše proto, aby se zapojil do nového prostředí, např. si sehnal práci a našel školku pro jejich dceru. S žalobcem měla od začátku v plánu, že se za ním s dcerou přestěhují, jak jen to bude možné, což se nakonec podařilo až v roce 2020. Dále uvedla, že nechce nijak zlehčovat závažnost žalobcova protiprávního jednání, nicméně zdůrazňuje, že žalobce se podobného jednání nikdy předtím nedopustil a vedl řádný život. Po spáchání trestného činu aktivně spolupracoval s orgány činnými v trestním řízení, svého činu upřímně lituje a škodu i uložený peněžitý trest uhradil. Proto se domnívala, že žalobce byl za svůj čin dostatečně potrestán v trestním řízení, a proto ji šokovalo, když žalobci nebyla prodloužena jeho zaměstnanecká karta. Tímto rozhodnutím byl podle manželky dodatečně potrestán nejen žalobce, ale i ona a jejich dcera. Upozornila, že návrat do Luhansku, který je dlouhodobě obsazen ruskými ozbrojenými jednotkami, pro ně není vzhledem k tamní bezpečnostní situaci myslitelný. Na život v České republice si zvykli a velmi by je zasáhlo, pokud by v něm nemohli nadále pokračovat.

III. Průběh jednání

10. Při jednání žalobce popsal průběh dopravní nehody, kterou způsobil. K samotnému nehodovému ději zdůraznil, že pouze popojel s autem namísto kamaráda D., a to v průmyslové zóně, kde nebyl nikdo přítomen. Když mu kamarád D. řekl, že zavolal policii, počkal na ni, snažil se s policií spolupracovat. Policisty šetřícího případ se žalobce dotazoval, zda bude mít způsobení nehody vliv na jeho pobytové oprávnění, přičemž policista mu sdělil, že pokud vše hned uhradí, tak nikoliv, čemuž žalobce neměl důvod nevěřit. Žalobce dále popsal své stávající poměry, kdy se s rodinou snaží integrovat do české společnosti, kde má již spoustu přátel, a to nejen mezi ukrajinskými krajany, ale též Čechy a Slováky. Opětovně vyjádřil lítost nad svým pochybením. Dále zdůraznil, že se snaží uživit rodinu, nicméně je to těžší, neboť bez příslušného povolení jsou jeho možnosti nechat se zaměstnat omezené, proto musejí s rodinou více šetřit a omezují například výlety. Jeho dcera K. nyní chodí do školky, v současné době projednávají s psychologkou, zda je pro ni vhodný nástup do školy už od září. Dcera rovněž dělá velké pokroky v češtině, překvapuje rodiče výrazy, které oni sami neznají. Do Luhansku, odkud žalobce

pochází, se rodina nyní nemůže vrátit, neboť oblast je obsazena ruskými vojsky, přestěhování do jiných oblastí Ukrajiny by pro rodinu bylo velmi problematické.

11. Osoba zúčastněná 1) sdělila, že žalobce považuje za dobrého člověka a vzorného manžela, který se snažil vždy starat o rodinu, a žádala soud, aby přihlédl k mimořádné situaci rodiny a dal jejímu manželu (žalobci) ještě jednu šanci.
12. Žalovaný se z účasti na jednání omluvil.
13. Soud dále doplnil dokazování zprávou z Mateřské školy X ze dne 8. 12. 2021, ve které se učitelky ze školky vyjadřují k nezletilé K. L. [osobě zúčastněné 2)], vedle vzorného chování a snahy začlenit se velice chválí její pokroky v češtině a pobyt mezi českými vrstevníky hodnotí jako velmi přínosný. Rovněž si velmi pochvalují spolupráci s oběma rodiči [žalobcem a osobou zúčastněnou 1)].
14. Soud dále doplnil dokazování sérií žalobcem předložených prohlášení přátel a kolegů z (bývalé) práce, kteří se vyjadřují kladně o osobě žalobce jako o bezproblémovém kolegovi.

IV. Posouzení soudem

15. Soud ověřil, že žaloba byla podána včas (§ 172 odst. 1 zákona o pobytu cizinců), osobou k tomu oprávněnou, a splňuje všechny formální náležitosti na ni kladené. V daném případě nelze podmiňovat přípustnost žaloby vyčerpáním řádného opravného prostředku [§ 5 a § 68 písm. a) s. ř. s.], jelikož podle § 168 odst. 3 zákona o pobytu cizinců rozhodnutí žalovaného vydané z důvodu uvedeného v § 37 odst. 1 písm. a) téhož zákona nabývá právní moci oznámením a nelze proti němu podat odvolání.
16. Soud vycházel při přezkumu napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného [§ 75 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“)], proto mj. nemohl přihlížet k válečným událostem, které aktuálně probíhají žalobcově zemi původu, neboť jde o skutečnosti nastalé až po vydání napadeného rozhodnutí.
17. Soud o žalobě rozhodl ve lhůtě 90 dnů ode dne jejího podání (§ 172 odst. 10 zákona o pobytu cizinců).
18. Podle § 44a odst. 11 zákona o pobytu cizinců „[m]inisterstvo platnost zaměstnanecké karty neprodlouží, [...] je-li důvod pro zahájení řízení o zrušení platnosti zaměstnanecké karty (§ 46e).“
19. Podle § 37 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců, který se užije na základě § 46e odst. 1 téhož zákona, ministerstvo zruší platnost pobytového oprávnění, „jestliže cizinec byl pravomocně odsouzen za spáchání úmyslného trestného činu.“
20. Mezi účastníky není sporu o tom, že žalobce byl pravomocně odsouzen za spáchání úmyslného trestného činu, a to přečinu ohrožení pod vlivem návykové látky. Podmínka pro neprodloužení platnosti zaměstnanecké karty ve smyslu § 44a odst. 11 ve spojení s § 46e odst. 1 a § 37 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců byla tudíž splněna.
21. Podle čl. 8 odst. 1 Úmluvy „[k]aždý má právo na respektování svého soukromého a rodinného života, obydlí a korespondence.“ Podle odst. 2 téhož ustanovení „[s]tátní orgán nemůže do výkonu tohoto práva zasahovat kromě případů, kdy je to v souladu se zákonem a nezbytné v demokratické společnosti v zájmu národní bezpečnosti, veřejné bezpečnosti, hospodářského

blahobytu země, předcházení nepokojům a zločinnosti, ochrany zdraví nebo morálky nebo ochrany práv a svobod jiných.“

22. Podle § 174a odst. 1 zákona o pobytu cizinců „[p]ři posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí podle tohoto zákona správní orgán zohlední zejména závažnost nebo druh protiprávního jednání cizince, délku pobytu cizince na území, jeho věk, zdravotní stav, povahu a pevnost rodinných vztahů, ekonomické poměry, společenské a kulturní vazby navázané na území a intenzitu vazeb ke státu, jehož je cizinec státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ke státu jeho posledního trvalého bydliště.“
23. Soud předesílá, že posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí není omezeno pouze na ta rozhodnutí, u kterých to zákon o pobytu cizinců výslovně stanoví (srov. např. rozsudky NSS ze dne 25. 8. 2015, č. j. 6 Azs 96/2015 - 30, ze dne 24. 7. 2018, č. j. 5 Azs 102/2017 - 35, či ze dne 20. 9. 2018, č. j. 10 Azs 127/2018 - 30). Přiměřenost dopadů rozhodnutí je třeba ke konkrétní námitce posuzovat i v případě zamítnutí žádosti o povolení k dlouhodobému pobytu, tedy i žádosti o prodloužení platnosti zaměstnanecké karty (srov. rozsudky NSS ze dne 22. 1. 2020, č. j. 10 Azs 256/2019 - 39, bod 10, ze dne 27. 3. 2020, č. j. 5 Azs 320/2019 - 38, bod 21, ze dne 29. 4. 2020, č. j. 1 Azs 76/2020 - 37, bod 22, ze dne 30. 4. 2020, č. j. 1 Azs 23/2020 - 36, bod 27, či ze dne 5. 2. 2021, č. j. 5 Azs 203/2020 - 36, bod 31, a na něj navazující rozsudek ze dne 15. 11. 2021, č. j. 10 Azs 398/2021 - 47). Tato povinnost vyplývá přímo z čl. 8 Úmluvy, který Českou republiku zavazuje k respektu vůči soukromému a rodinnému životu každého jednotlivce. Veřejná moc tak může do osobní sféry jednotlivce zasáhnout, pouze pokud tím sleduje legitimní cíl, a v rozsahu nezbytném a přiměřeném tomuto cíli. Podle judikatury ESLP (viz např. rozsudky ESLP ze dne 31. 1. 2006, *Rodrigues da Silva a Hoogkamer* proti Nizozemsku, č. 50435/99, bod 39, ze dne 18. 10. 2006, *Üner* proti Nizozemsku, č. 46410/99 body 57 až 58, nebo ze dne 9. 4. 2019, *I. M.* proti Švýcarsku, č. 23887/16) se v této souvislosti zohledňují především následující kritéria: (1) rozsah, v jakém by byl rodinný nebo soukromý život narušen, (2) délku pobytu cizince ve smluvním státě, který hodlá cizince vyhostit, (3) rozsah sociálních a kulturních vazeb na tento stát, (4) existenci nepřekonatelné překážky k rodinnému či soukromému životu v zemi původu, např. nemožnost rodinného příslušníka následovat cizince do země jeho původu, (5) „imigrační historii“ cizince, tedy porušení pravidel cizineckého práva v minulosti, (6) povahu a závažnost porušení veřejného pořádku či trestného činu spáchaného cizincem. Tato kritéria byla vytvořena primárně v souvislosti s přezkumem vyhoštění cizinců, nicméně NSS již ve své dřívější judikatuře, například v rozsudku NSS ze dne 6. 8. 2013, č. j. 8 As 68/2012-39 (bod 26) uvedl, že „je považuje – po patřičné úpravě – za aplikovatelná i na rozhodnutí o zrušení povolení k pobytu. I samotné zrušení povolení k pobytu může svými důsledky (např. existenčním ohrožením cizince a jeho rodiny) za určitých okolností samo o sobě představovat natolik intenzivní zásah do soukromého a rodinného života cizince, že půjde o nepřiměřený zásah ve smyslu § 87l odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců in fine vykládaného souladně s judikaturou Evropského soudu pro lidská práva k čl. 8 Evropské úmluvy o lidských právech.“ Neprodloužení zaměstnanecké karty má pak stejné účinky jako zrušení povolení k pobytu, proto lze uvedená kritéria lze aplikovat i na tento případ. Při posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí není nutné výslovně hodnotit všechna uvedená kritéria, postačí zohlednit důvody, které jsou v daném případě specifické a vyplývají z průběhu řízení (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 3. 2019, č. j. 7 Azs 554/2018-31). Všechna výše uvedená kritéria je třeba posoudit ve vzájemné souvislosti a porovnat zájmy jednotlivce na pobytu v dané zemi s opačnými zájmy státu, např. nebezpečím pro společnost či ochranou veřejného pořádku, neboť právo

vyplývající z čl. 8 Úmluvy není absolutní a je zde prostor pro vyvažování protichůdných zájmů cizince a státu (srov. rozsudek NSS ze dne 5. 3. 2013, č. j. 8 As 118/2012 - 45).

24. Výše popsanými kritérii je tedy třeba poměřovat i přiměřenost dopadů do soukromého a rodinného života žalobce a jeho rodiny v nyní posuzované věci, ve které je jádrem sporu otázka, zda bude mít napadené rozhodnutí nepřiměřené dopady do soukromého a rodinného života žalobce a jeho rodiny.
25. Nyní posuzovaná věc se do značné míry podobá případu řešenému rozsudkem NSS ze dne ze dne 24. 9. 2015, č. j. 6 Azs 163/2015 - 47, na který odkazuje žalovaný. V uvedené věci šlo o cizince, který byl – stejně jako nyní žalobce – pravomocně odsouzen za spáchání úmyslného trestného činu ohrožení pod vlivem návykového látky podle § 201 odst. 1 a 2 písm. c) trestního zákoníku, spočívajícího – opět stejně jako v případě žalobce – v řízení pod vlivem alkoholu a způsobení dopravní nehody se škodou na majetku, v důsledku čeho mu nebyla prodloužena platnost povolení k dlouhodobému pobytu za účelem zaměstnání s odkazem na § 37 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců (jehož bylo užito i vůči žalobci). Stěžovatel v uvedené věci argumentoval nepřiměřenou tvrdostí rozhodnutí a jeho neúměrnými dopady do svého soukromého a rodinného života. V řízení před NSS namítal, že na jeho věc neměl být § 37 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců aplikován. NSS však (podobně jako předtím Městský soud v Praze) vyšel z úvahy, že při aplikaci § 37 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců nehraje roli povaha ani typová závažnost úmyslného trestného činu, ale že stěžejním kritériem je *úmyslné* spáchání, které představuje důvod k ukončení (neprodloužení) pobytového statusu bez dalšího, aniž by bylo nutno zkoumat další souvislosti včetně přiměřenosti dopadů rozhodnutí do soukromého a rodinného života (ústavnost této úpravy přitom předtím potvrdil NSS již v rozsudku ze dne 18. 12. 2008, č. j. 7 As 21/2008 - 101). Závěry vyslovené zmiňovanou judikaturou by na první pohled dopadaly i na příběh žalobce v nyní posuzované věci.
26. Kategorický závěr výše rekapitulovaného rozsudku NSS ze dne ze dne 24. 9. 2015, č. j. 6 Azs 163/2015 - 47, že v případě užití § 37 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců není prostor pro hodnocení dopadů do soukromého a rodinného života, však část judikatury nesdílí. Konkrétně jde o rozsudek NSS ze dne 5. 2. 2021, č. j. 5 Azs 203/2020-36, podle něhož *„nelze jako jediné kritérium pro posouzení přiměřenosti rozhodnutí hodnotit záznam ve výpisu z Rejstříku trestů, jež současně představuje zákonný důvod pro zamítnutí žádosti. V takovém případě by zkoumání přiměřenosti rozhodnutí zcela postrádalo smysl, neboť pouhým nesplněním podmínky, že cizinec nebyl pravomocně odsouzen za spáchání úmyslného trestného činu, by současně byl dán závěr o přiměřenosti rozhodnutí ve vztahu k dopadům do soukromého a rodinného života žadatele“*. Dále pak v rozsudku NSS ze dne 27. 3. 2020, č. j. 5 Azs 320/2019-38, bylo vyloženo: *„Podmínka, aby důsledky rozhodnutí o zrušení platnosti pobytového oprávnění byly přiměřené důvodu pro zrušení, přičemž při posuzování přiměřenosti se přiblíží zejména k dopadům tohoto rozhodnutí do soukromého a rodinného života cizince, je sice výslovně stanovena pro případy zrušení pobytového oprávnění dle § 37 odst. 2 zákona o pobytu cizinců, nicméně, i když zákon s jejich relevancí nepočítá v § 37 odst. 1, nelze ani v těchto případech pomíjet čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod* (obdobně i např. rozsudky NSS ze dne 14. 3. 2018, č. j. 6 Azs 422/2017-29, ze dne 25. 7. 2018, č. j. 5 Azs 102/2017-35).
27. Soud se v nyní posuzované věci přiklonil k výkladu zastávaném judikaturou pátého senátu NSS zmiňovanou v předchozím odstavci, neboť dle jeho názoru lépe zohledňuje požadavky plynoucí z čl. 8 Úmluvy (viz bod 22 výše). Proto soud vycházel z úvahy, že i

v případě aplikace § 37 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců je na místě dopady do soukromého a rodinného života zohledňovat a zabývat se jejich případnou nepřiměřeností, třebaže jde „jen“ o prodloužení zaměstnanecké karty a nikoliv např. o odnětí trvalého pobytu.

28. Z odůvodnění napadeného rozhodnutí je zjevné, že žalovaný tuto otázku zkoumal, neboť se v odůvodnění napadeného rozhodnutí otázkou přiměřenosti dopadu výslovně zabýval (viz str. 2 napadeného rozhodnutí), přičemž dospěl k závěru, že zásah nedosahuje intenzity nepřiměřenosti. Za hlavní kritérium vzal žalovaný žalobcovo protiprávního jednání, které shledal za natolik závažné, že v konkurenci s tím nelze považovat za neadekvátní, bude-li žalobce nucen zvolit si mezi přesunem celé své rodiny zpět do země původu, nebo se přesunout sám a manželku s nezletilé dcerou na území ČR pouze navštěvovat. S tímto hodnocením závažnosti dopadů však soud nesouhlasí.
29. Soud předně nesdílí názor žalovaného ohledně intenzity závažnosti žalobcova protiprávního jednání. Soud na jednu stranu nezpochybňuje, že žalobce skutečně spáchal úmyslný trestný čin, jehož společenská škodlivost (řízení pod vlivem alkoholu) není zanedbatelná a že bylo pravděpodobně dílem velkého štěstí, že žalobce způsobil „jen“ škodu na majetku a nikoliv újmu na lidském zdraví či životě. Na druhou stranu zdaleka nejde o trestnou činnost nejzávažnější. V porovnání například s násilnou, sexuální či drogovou trestnou činností je společenská škodlivost žalobcem spáchaného trestného činu přeci jenom nižší. Již to samo o sobě oslabuje argument žalovaného o míře závažnosti žalobcova jednání.
30. Dále nelze přehlédnout žalobcovo jednání bezprostředně po spáchání trestného činu. Třebaže je zdejší soud na jednu stranu vázán trestním příkazem Okresního soudu v Kolíně ze dne 28. 6. 2021, č. j. 4 T 73/2021 - 52, že žalobcem spáchaný skutek je trestným činem a v tomto směru nemá prostor ani důvod nic přehodnocovat (§ 52 odst. 2 s. ř. s.), tak na stranu druhou nemůže zcela opomíjet, že žalobce hned po nehodě vyčkal na příjezd policie a zcela s ní spolupracoval, svou odpovědnost za nehodu plně doznal a nad svým jednáním projevil lítost. Pokud by se žalobce například pokusil od nehody utéct, nelze vyloučit, že by se na jeho jednání pod vlivem alkoholu nikdy nepřišlo a jeho žádosti o prodloužení platnosti zaměstnanecké karty by bylo nakonec vyhověno (i navzdory spáchání skutku naplňujícího znaky trestného činu). Žalobce však bez jakýchkoliv výhrad převzal zodpovědnost za svůj neuvážený čin a zcela přijal zákonný postih, čímž projevil poctivý charakter (navzdory předchozímu nezodpovědnému usednutí za volant v opilosti). I tato skutečnost oslabuje argumentaci žalovaného o míře závažnosti. Soud přitom nemá důvod považovat žalobcův popis okolností nehody za nevěrohodný, neboť koresponduje s tím, co žalobce uváděl již ve správním řízení, přičemž žalovaný dané skutečnosti nijak nezpochybňoval.
31. Konečně nelze přehlédnout, že na žalobcovo pobytové oprávnění byla v době rozhodování žalovaného navázána též pobytová oprávnění jeho manželky a nezletilé dcery (osob zúčastněných na řízení) v rámci sloučení rodiny. O tom, že žalobce se svou manželkou i nezletilou dcerou vedou společnou rodinnou domácnost, nebylo v době rozhodování žalovaného sporu. Jak rovněž bylo zjištěno již během správního řízení, manželka s dcerou přicestovaly za žalobcem již v roce 2020, tedy před spácháním trestného činu (3. 6. 2021). Nelze proto uvažovat, že by žalobce členky své rodiny přesunul z Ukrajiny pouze účelově, aby mohl později argumentovat rodinným zázemím v České republice, neboť v době jejich přestěhování byl zcela bezúhonný. Skutečnost, že manželka s dcerou mají možnost

požádat o samostatné pobytové oprávnění (jak argumentoval žalovaný), intenzitu dopadu do rodinného života nijak nesnižuje, neboť i pokud by nějaký druh pobytového oprávnění získaly, neměnilo by to nic na nutnosti rozhodnout se mezi rozdělením rodiny a občasnými návštěvami, nebo odcestováním celé rodiny zpět na Ukrajinu (na tomto místě soud zdůrazňuje, že napadené rozhodnutí přezkoumává ke skutkovému stavu v době jeho vydání; pro posouzení zákonnosti napadeného rozhodnutí proto nejsou rozhodné události na Ukrajině po datu 24. 2. 2022, byť by v jejich důsledku nyní zřejmě nebylo možno realizovat správní vyhoštění). Jak přitom žalobce doložil (a jak bylo potvrzeno doplňujícím dokazováním při jednání), jeho nezletilá dcera již v době vydání napadeného rozhodnutí navštěvovala poslední rok mateřské školy a věnovala se intenzivní (zejména jazykové) přípravě na zahájení školní docházky v České republice. Je zřejmé, že za této situace by „odtržení“ nezletilého dítěte od vzdělávacího systému bylo velmi problematické a pro jeho duševní rozvoj velmi negativní.

32. Právě potenciální dopad do života žalobcovy nezletilé dcery [osoby zúčastněné 2)] soud považuje – spolu s nižší intenzitou závažnosti protiprávního jednání – za stěžejní argument proti udržitelnosti závěru žalovaného o tom, že dopady napadeného rozhodnutí lze považovat ještě za přiměřené. Nutnost zohledňovat i zájmy nezletilého dítěte je dána dikcí čl. 3 odst. 1 Úmluvy o právech dítěte, podle něhož musí být nejlepší zájem dítěte předním hlediskem při jakékoli činnosti týkající se dětí, ať už uskutečňované veřejnými nebo soukromými zařízeními sociální péče, soudy, správními nebo zákonodárnými orgány. Logicky tedy musí být zohledňován i při posuzování dopadů rozhodnutí vydaného podle zákona o pobytu cizinců, třebaže jeho přímým adresátem není dítě, nýbrž jeho rodič-žalobce (srov. rozsudek NSS ze dne 19. 11. 2015, č. j. 4 Azs 222/2015 – 42, nebo ze dne 26. 11. 2020, č. j. 8 Azs 36/2019-42, nebo rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 16. 11. 2019, č. j. 9 A 52/2015 – 139).

IV. Závěr a náklady řízení

33. Soud tedy shrnuje, že byť se žalovaný otázkou přiměřenosti dopadů napadeného rozhodnutí do žalobcova soukromého a rodinného života poměrně dostatečně zabýval, tak vzhledem ke specifickým okolnostem daného případu, jež jsou dány kombinací povahy žalobcem spáchané trestné činnosti a rodinnými poměry žalobce a obou osob zúčastněných, se soud s hodnocením žalovaného ztotožnit nemůže. Soud tedy dospěl k opačnému závěru, v případě žalobce je třeba dopad napadeného rozhodnutí do soukromého a rodinného života považovat již za nepřiměřený, a z tohoto důvodu nemůže napadené rozhodnutí obstát. Soud proto napadené rozhodnutí zrušil a vrátil žalovanému věc k dalšímu řízení (§ 78 odst. 1 s. ř. s., výrok I). V dalším řízení je žalovaný vázán právním názorem soudu vysloveným v tomto rozsudku (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).
34. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalovaný neměl ve věci úspěch, tudíž mu nenáleží právo na náhradu nákladů řízení. Žalobci, který byl v řízení zcela úspěšný, soud přiznal náhradu v celkové výši 18 580,50 Kč. Tato částka se skládá ze zaplaceného soudního poplatku za žalobu ve výši 3 000 Kč, soudního poplatku za podání návrhu na přiznání odkladného účinku žalobě ve výši 1 000 Kč a nákladů zastoupení ve výši 14 580,50 Kč, které tvoří odměna za tři úkony právní služby ve výši 3 100 Kč (převzetí a příprava zastoupení, sepsání žaloby a účast na jednání před soudem nepřesahujícím dvě hodiny) podle § 7 bodu 5, § 9 odst. 4 písm. d), a § 11 odst. 1 písm. a), d) a g) vyhlášky

č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „advokátní tarif“), dále jeden půlúkon právní služby po 1550 Kč [za podání návrhu na přiznání odkladného účinku podle § 11 odst. 2 písm. a) a odst. 3 advokátního tarifu] a čtyř paušálních náhrad hotových výdajů ve výši 300 Kč podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu. Zástupkyně žalobkyně je plátkyní daně z přidané hodnoty, k nákladům řízení tak patří i náhrada za daň z přidané hodnoty v sazbě 21% ve výši 2 530,50 Kč. Náhradu nákladů řízení soud uložil žalované zaplatit žalobkyni ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku (§ 54 odst. 7 ve spojení s § 55 odst. 5 s. ř. s.) k rukám jejího zástupce (§ 149 odst. 1 o. s. ř. ve spojení s § 64 s. ř. s., výrok II)

35. Osoba zúčastněná na řízení má podle § 60 odst. 5 s. ř. s. právo na náhradu jen těch nákladů, které jí vznikly v souvislosti s plněním povinnosti, kterou jí soud uložil. V tomto řízení však nebyla osobám zúčastněným na řízení uložena žádná povinnost, a proto soud rozhodl, že nemají právo na náhradu nákladů řízení (výrok III).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 7. března 2022

JUDr. Věra Šimůnková, v. r.
předsedkyně senátu